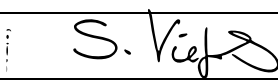

MN - Økonomirapport for 2024

Enhet: Fysisk institutt	Koststed: 15100000 - 15106600
Utarbeidet av: Inger Anne Pedersen	
Signatur leder: 	

Innledning

Fysisk institutt har de siste årene lyktes med sentersatsninger og har i dag 8 underlagte sentere (SMN, SUSOLECH (FME), Porelab (SFF), CCSE (SFU), Njord, NorCC, INTED (SFU) og NNRC). Instituttet har også flere store leiesteder hvor man også har lyktes med inntjening og investeringer. Leiesteder som er viktigst for eksternt finansierte prosjekter, prioriteres.

Instituttet har de seneste årene blitt mer og mer avhengig av bidrag fra eksterne prosjekter, da tildeling fra KD ikke øker i trinn med pris- og lønnsvekst, samt at studiepoengproduksjonen har falt betydelig de siste 2 – 3 årene.

Rammetildelingen fra KD flatet ut i årene 2017-2019 og i 2020 ble handlingsrommet til instituttet betydelig redusert med en varig nedgang i rammetildelingen fra KD med 8,6 millioner. Dette kuttet har preget økonomien til instituttet betydelig og vil fortsatt gjøre det i flere år fremover.

Det akkumulerte resultatet er redusert med 21,9 millioner fra 2018 til utgangen av 2024, som viser et akkumulert merforbruk på 3,8 millioner. Det er i de neste 5 årene forventet et isolert merforbruk hvert år. Dette til tross for at den økonomiske situasjonen er bedret som følge av et nytt senter innen nukleær forskning (NNCR) som instituttet fikk tilslag på i 2023.

For å kunne komme i balanse vil det på lengre sikt være behov for å redusere personalkostnader. Utfordringen her er at det er få avganger de neste årene og begrenset hvor mye det er mulig å kutte.

Ledelseskommentar

Selv om regnskapet viser en noe bedret økonomisk situasjon, er de grunnleggende årsakene til underskuddet ikke endret. Vi har fortsatt høyere kostnader enn inntekter, og derfor er det behov for å kutte kostnader og øke inntektsgrunnlaget. På det sistnevnte er det spesielt studiepoengproduksjonen vi er nødt til å øke. Her jobbes det med tiltak, og det kan i den forbindelse henvises til ledelseskommentarer som ble skrevet ifm. innlevering av budsjett 2025 og LTP 2026-29. På inntektssiden vil vi også igjen trekke frem området kvanteteknologi, hvor det skjer mye for tiden og våre politikere har omsider fått opp øynene for at dette er et område hvor Norge henger langt bak blant annet våre naboland. Hva som kan komme opp av satsninger her vet vi ikke sikkert, men det er lagt ned en betydelig innsats på instituttet de siste par årene for å sette UiO i førerretet innenfor fagområdet i Norge og for å posisjonere oss dersom det kommer en bestilling fra myndighetene for eksempel om å opprette nye studieplasser innen QT.

Vi vil også gjenta et poeng om kostnadskutt knyttet til avganger. Det er det få av fremover (basert på når folk fyller 70), og derfor er det også vanskelig å se hvordan man skal kunne kutte mye i lønnsbudsjettet i perioden. Det er heller ikke gitt at å innføre en fullstendig stillingsstopp er heldig, da det kan ramme aktive

fagmiljøer på en ikke hensiktsmessig måte. Et eksempel her er en nylig oppsigelse fra en ingeniør på Elektronikk-laboratoriet, hvor instituttledelsen har gått inn for å videreføre stillingen til tross for at det kunne ha vært fristende å spare lønnsmidler ved ikke å videreføre stillingen. Her er det gjort en grundig analyse av ulempene ved ikke å lyse den ut kontra fordelene, og konklusjonen synes å være ganske opplagt; den må lyses ut (forutsetter styregodkjenning). Cirka samme diskusjon har man hatt på en MN-finansiert stilling på Instrumenteringslaboratoriet, hvor konklusjonen (i samråd med MN) er at stillingen etter oppsigelse må lyses ut på nytt.

Økonomikommentar

Den økonomiske situasjonen for 2024 er bedre enn forventet i opprinnelig plan (årsbudsjett) og sist leverte prognose. For 2024 var det i opprinnelig plan forventet et isolert merforbruk på hele 8,4 millioner, som i siste prognose ble redusert til 3,4 millioner. Endelig resultat endte på et merforbruk på kun 0,5 millioner og et akkumulert merforbruk på 3,8 millioner. Dette skyldes bedre overført saldo fra 2023, reversering av overforbruk BOA, økt nettobidrag fra sentere og økte inntekter i bevilgningsøkonomien.

I 2023 var det akkumulerte resultatet til instituttet brukt opp og viste et akkumulert merforbruk for første gang på 2,9 millioner. Til tross for et bedre resultat for 2024 styres det mot merforbruk hvert år de neste årene som vanskelig kan unngås, da tildeling fra KD ikke øker i tritt med pris- og lønnsvekst samtidig som studiepoengproduksjonen har falt betydelig de siste 2-3 årene.

Totalt

Regnskap vs langtidbudsjett total - klikk på +/- for å drille

	Regnskap 2021	Regnskap 2022	Regnskap 2023	Regnskap 2024	Prognose 2024
Inntekter	-198 472 672	-225 608 179	-216 857 681	-234 455 567	-216 845 323
Personalkostnader	142 088 283	141 798 696	155 060 782	159 480 431	149 777 905
Driftskostnader	58 161 963	66 039 537	69 274 664	67 124 667	72 012 926
Investeringer	7 955 033	28 204 235	7 991 924	23 319 358	14 150 000
Nettobidrag fra ekstern..	-11 335 760	-9 104 757	-8 787 720	-14 347 600	-12 217 014
Prosjektavslutning	0	0	0	0	0
Overforbruk BOA	0	0	0	0	0
Isolert resultat	-1 603 153	1 329 531	6 681 969	1 121 289	6 878 495
Overført fra i fjor	-3 187 448	-4 790 601	-3 405 957	3 276 012	8 411 300
Akkumulert resultat	-4 790 601	-3 461 069	3 276 012	4 397 301	15 289 795

Figur: Prognose 2024 viser opprinnelig budsjett 2024.

Isolert resultat viser et merforbruk (underskudd) på 1,1 million. Isolert resultat er 5,6 millioner bedre i forhold til i fjor og 5,8 millioner bedre i forhold til opprinnelig budsjett. Dette skyldes større økning i inntekter og nettobidrag enn i kostnader både i forhold til i fjor og opprinnelig plan.

Totale inntekter og kostnader er høyere enn opprinnelig budsjett, med unntak av driftskostnader. Driftskostnader er lavere og investeringer høyere enn opprinnelig plan under BOA-virksomheten. Det er i opprinnelig plan for BOA-virksomheten ikke skilt mellom investeringer og drift.

Totale inntekter er 234,5 millioner. En økning fra i fjor for både basisinntekter og BOA inntekter med til sammen hele 17,6 millioner.

Totale kostnader er 249,9 millioner. En økning fra i fjor for både bevilgningsøkonomien og BOA-virksomheten med til sammen også her 17,6 millioner.

Nettobidrag viser totalt bidrag fra andre enheter enn instituttets egen prosjektportefølje med 14,3 millioner. En økning i fra i fjor med til sammen 5,6 millioner. Dette skyldes først og fremst at de to nyeste sentrene INTED og NNRC er godt i gang.

Se ellers kommentarer under hhv. bevilgnings- og BOA-virksomheten.

BOA

Regnskap vs langtidsbudsjett BOA - klikk på +/- for å drille

	Regnskap 2021	Regnskap 2022	Regnskap 2023	Regnskap 2024	Prognose 2024
Inntekter	-62 422 629	-79 869 935	-74 428 297	-82 537 613	-75 986 057
Personalkostnader	25 100 687	25 972 001	30 245 649	29 967 621	28 369 000
Driftskostnader	16 096 612	27 532 211	25 300 136	20 066 423	24 636 137
Investeringer	4 322 826	14 570 568	-54 821	14 423 256	4 650 000
Nettobidrag fra eksterntfinansi..	17 794 036	15 258 071	22 018 777	11 697 111	18 319 000
Prosjektavslutning	-312 192	57 452	-325 768	663 067	11 919
Overforbruk BOA	-190 970	-3 705 567	-2 416 292	6 312 829	
Overført fra i fjor					
Grand Total	388 371	-185 200	339 384	592 694	0

Figur: Prognose 2024 viser opprinnelig budsjett 2024.

Inntekter i BOA er øket fra tidligere år og er i 2024 øket med 6,6 millioner i forhold til opprinnelig budsjett. Årsaken til denne økningen er investeringer i infrastrukturprosjektene NORTEM II og TONe, hvilket ikke har vært budsjetttert. Kun investering i infrastrukturprosjektet NorFab IIIb var opprinnelig budsjetttert med 4,65 millioner. Deler av denne investeringen er forskjøvet til 2025.

Nettobidrag fra FI sin prosjektportefølje er redusert med 10,3 millioner i forhold til i fjor og er 6,6 millioner dårligere enn opprinnelig budsjett. Denne nedgangen skyldes EU prosjekter med underfinansiering fra EU. Instituttet har i 2024 hatt tre slike prosjekter; Scienta fellows, CompSci og nytt i 2024 DStrain. Scienta fellows prosjektet ble korrigert mot egenandelen i 2024, hvilket har redusert nettobidrag fra FI porteføljen med 3,5 millioner. Dette underskuddet har vært en del av overforbruk BOA, som nå er reversert med 6,3 millioner.

UiO sentralt vedtok sommeren 2024 med virkning fra juni at overforbruk BOA videre skal bokføres på UiO sentralt og ikke på den enkelte enhet. Overforbruk BOA er ikke et reelt overforbruk, men kun en reversering av tidligere bokført overforbruk for perioden 2021-2023 (etter overgang til nytt økonomisystem 01.05.2021).

Det er i 2024 avsluttet 7 prosjekter med til sammen 0,663 millioner i overskudd.

Bevilgning

Regnskap vs langtidbudsjett bevilgning - klikk på +/- for å drille

	Regnskap 2021	Regnskap 2022	Regnskap 2023	Regnskap 2024	Prognose 2024	Prognose 2024
Inntekter	-136 050 043	-145 738 245	-142 429 384	-151 917 954	-140 859 266	-146 044 347
Personalkostnader	116 987 596	115 826 696	124 815 132	129 512 810	121 408 905	125 210 230
Driftskostnader	42 065 351	38 507 326	43 974 528	47 058 244	47 376 789	47 820 789
Investeringer	3 632 206	13 633 667	8 046 745	8 896 102	9 500 000	9 254 000
Nettobidrag fra eksterntfinansi..	-29 129 796	-24 362 828	-30 806 497	-26 044 711	-30 536 014	-25 853 463
Prosjektavslutning	312 192	-57 452	325 768	-663 067	-11 919	-661 758
Overforbruk BOA	190 970	3 705 567	2 416 292	-6 312 829		-6 313 000
Isolert resultat	-1 991 524	1 514 731	6 342 585	528 595	6 878 495	3 412 451
Overført fra i fjor	-3 187 448	-4 790 601	-3 405 957	3 276 012	8 411 300	3 276 012
Akkumulert resultat	-5 178 971	-3 275 870	2 936 628	3 804 607	15 289 795	6 688 463

Figur: Prognose 2024 – akkumulert resultat kr 15.289.795 er opprinnelig budsjett 2024. Prognose 2024 – akkumulert resultat kr 6.688.463 er siste prognose (beregning IB 2025) ved levering av budsjett 2025 og prognose 2026-2029 i november 2024.

Isolert resultat viser et merforbruk på 0,5 millioner og akkumulert resultat et merforbruk på 3,8 millioner. Akkumulert resultat er 11,5 millioner bedre enn opprinnelig budsjett for 2024 og 2,9 millioner bedre enn i sist levert prognose.

Hovedårsaken til bedret akkumulert resultat er bedre overført saldo fra 2023 til 2024 og større økning i inntekter enn i kostnader.

Inntekter:

Inntekter er 11,1 millioner bedre enn opprinnelig budsjett og 5,9 millioner bedre enn sist levert prognose. Salgs- og leieinntekter ble 3,2 millioner bedre enn både forventet i budsjett og sist levert prognose, men har holdt seg på omtrent samme nivå som i 2023. Instituttet hadde betydelig økning i salgs- og leieinntekter i 2023, som følge av økte inntekter til I-lab pga. avslutning av større jobber som hadde pågått over år og som først ble fakturert i 2023. Budsjett for 2024 ble derfor satt lavere. I-lab har hatt lavere inntekter i 2024 som følge av nedstengning i 4 måneder pga. flytting, mens andre leiesteder har hatt økning inkludert blant andre MiNaLab. Det har også vært avholdt en konferanse som har hatt inntekter på nesten 1 million.

Det er mottatt 7,8 millioner mer i andre tildelinger enn opprinnelig budsjett og 2,6 millioner mer enn forventet i prognose. Det var opprinnelig budsjettet med 2 millioner i AVIT tildeling, mens NorFabIV mottok 4,5 millioner. Det er mottatt kompensasjon fra MN for CompSci- og Scienta Fellows prosjekter, PES midler for 2023 og dekning av CERN-koordinatorstilling som opprinnelig ikke var budsjettet. Det er også mottatt midler fra UiO:Livsvitenskap og tildelinger fra SMN til investeringer i både NORTEM og MiNaLab.

Personalkostnader:

Personalkostnader er øket betydelig siden 2022 og 2023. Personalkostnader er hele 8,1 millioner dårligere enn opprinnelig budsjett og 4,3 millioner dårligere enn siste prognose. Dette til tross for at en stilling ble flyttet til MN 01.08.2024 og at en professor sa opp sin stilling 80 % fra 01.10.2024.

Det er bokført 1 million i lønnskostnader midlertidig på basis i påvente av at eksternt prosjekt vil bli opprettet. Dette vil bli ompostert i 2025.

Økningen ellers skyldes langt bedre lønnsoppgjør for 2023 enn budsjettet, økning i årsverk i forbindelse med forlengelser av stipendiatstillinger og en forskerstilling, samt økning i engasjert personale. Det er også

brukt mer midler til timelønn og honorar enn forventet. En senioringeniørstilling som skulle frikjøpes inn i TONe prosjektet var heller ikke med i opprinnelig budsjett, mens frikjøpet under nettobidrag var hensyntatt.

Refusjoner fra NAV er også noe lavere enn forventet.

Ansettelse i 2 førsteamanuensis-stillinger har gått som planlagt.

Lønnsoppgjør for 2024 er periodisert og med i regnskap for 2024. Lønnsoppgjøret utbetales først i 2025.

Driftskostnader:

Driftskostnader ble omtrent som forventet i budsjett og noe lavere enn forventet i prognose. Kostnader er øket i forhold til 2023, hvilket også var forventet. Internhusleien økte, og andre driftskostnader har økt som følge av ekstrakostnader knyttet til opprettelse av nytt nukleærsenter og flytting av I-lab.

Investeringer:

Investeringer ble omtrent som forventet i budsjett og sist levert prognose. Dette tross for noen vesentlige endringer. Investering i NORTEM var opprinnelig budsjettert i 2023 med 4 millioner. Investering ble forsinket og forskjøvet til 2024. SMN har også bidratt med 1,2 millioner og investering i NORTEM er totalt belastet med 5,254 millioner.

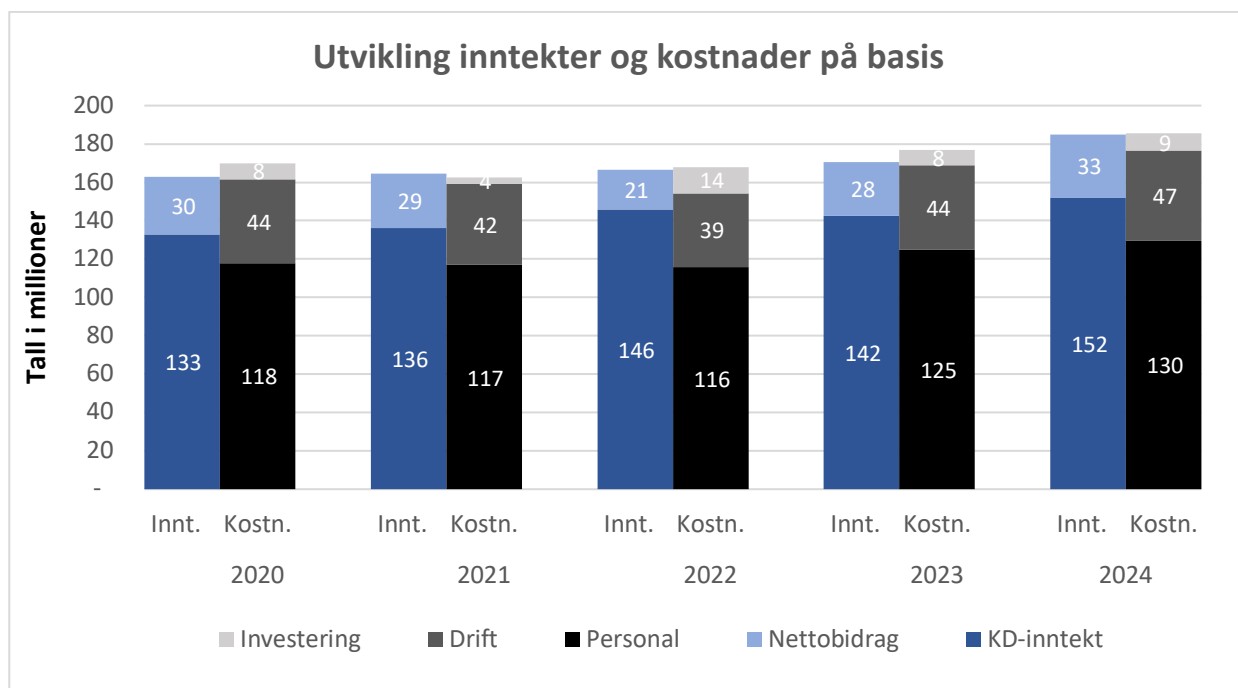
Det var opprinnelig budsjettert med 2 millioner i forventet bruk av AVIT tildeling, samt egenandel inn i NorFabIIIb med 3,5 millioner. Norfab har mottatt AVIT tildeling på 4,5 millioner. Denne investeringen er forskjøvet til oppstart av NorFabIV den 01.01.2025.

Nettobidrag (inkl. prosjektavslutning og overforbruk BOA):

Nettobidrag er øket med 5 millioner i forhold til 2023 og er 2,5 millioner bedre enn i opprinnelig plan (årsbudsjett). Sett i forhold til siste prognose for 2024 er nettobidrag omtrent som forventet. Økningen skyldes i hovedsak overforbruk BOA hvor tidligere års belastning (2021-2023) nå er reversert. Nettbidrag fra sentere er også øket til tross for at flere sentere ikke har fått overført overhead og frikjøp for 3T-2024 (SMN, NNRC og INTED).

Leiestedsinntekter er lavere enn i 2023, men noe bedre enn opprinnelig budsjett og siste prognose. Årsak til nedgang er bla. at I-lab holdt stengt i 4 måneder pga. flytting. En belastning i 2023 for ESS prosjektet ble ompostert til egeninnsats i 2024. E-lab klarer ikke å levere nok timer til NorLHC prosjektet og NuCapCure prosjektet har ikke brukt Syklotronen og Cellelab som planlagt.

Prosjekter skal ikke gå med underskudd eller få tilført egenandel fra instituttet, med unntak av prosjekter med underfinansiering fra EU. Instituttet har i 2024 hatt tre slike prosjekter; Scienta fellows, CompSci og nytt i 2024 DSTrain. Scienta fellows prosjektet ble korrigert mot egenandelen i 2024, hvilket har redusert overhead fra FI porteføljen med 3,5 millioner.

Hvert år viser et isolert merforbruk i størrelsesorden 1,5 millioner til 7,2 millioner, med unntak av 2021 som viser et mindreforbruk på 2 millioner. Personalkostnader er den største kostnaden og utgjør i snitt 70 %.

Isolert merforbruk for 2024 er betydelig bedre enn forventet og utgjør 0,5 millioner.